

"Bu güzel âlemin bir mâliki bulunmaması muhal olduğu gibi, kendisini insanlara bildirip tarif etmemesi de muhaldir..." devamıyla izah eder misiniz?

"İ'lem Eyyühe'l-Azîz! Bu güzel âlemin bir mâliki bulunmaması muhal olduğu gibi, kendisini insanlara bildirip tarif etmemesi de muhaldir. Çünkü, insan, mâlikin kemâlâtına delâlet eden âlemin hüsnünü görüyor; ve kendisine beşik olarak yaratılan küre-i arzda istediği gibi tasarruf eden bir halifedir. Hattâ semâ-i dünyada dahi aklıyla çalışıyor ve küçüklüğüyle, za'fiyetiyle beraber hârîka tasarrufât-ı acîbesiyle eşref-i mahlukat ünvanını almıştır. Ve elinde cüz-ü ihtiyarî bulunduğundan bütün esbab içerisinde en geniş bir selâhiyet sâhibidir. Binaenaleyh, Mâlik-i Hakikînin rusûl vasıtasıyla böyle yüksek, fakat gafil abdlere kendisini bildirip târif etmesi zarurîdir ki, o Mâlikin evâmirine ve marziyatına vâkıf olsunlar."

Bu güzel âlemde her şey insana bir İlâhî ihsan ve ikram... Ve insan bu güzellikleri ve bu ikramları anlayacak, takdir edecek ve yaratılışa sahip. Cismi itibarıyla küçük bir varlık ama arza halife kılındığı için pek çok eşyada tasarruf edebiliyor, elinin ulaşamadığı sahalarda da aklıyla dolaşüyor, onlardaki hikmetleri araştırıyor ve buluyor.

İşte bu derste önce insanın mahiyetinin ulviyeti, böyle çeşitli yönleriyle hatırlatıldıktan sonra, insana cüzi irade verildiğine önemle vurgu yapılıyor ve bu iradenin doğru kullanılması için Cenâb-ı Hakkın insanlara kendini tanıtmaması, emirlerini bildirmemesi ve onun nasıl bir kul olmasını istediğini öğretmesi gerektiği nazara veriliyor.

Kur'ân elimizde ve Allah'ın razı olduğu insan modelinin en mükemmel temsilcisi olan Resullullah da (asm.) rehber olarak önümüzde bulunuyor. Bize düşün görev, bu iki büyük ihsanı görmezlikten gelen "gafil abdlar" grubuna dahil olmaktan büyük bir hassasiyetle kaçınmak ve cüzi irademizi rıza ve istikamet çizgisinde kullanma konusunda azami gayret göstermemizdir.